

Poz. 51

UCHWAŁA NR 147
RADY NAUKOWEJ DYSCYPLINY PEDAGOGIKA

z dnia 21 listopada 2023 r.

w sprawie sformułowania wytycznych w przedmiocie liczby, zakresu i formy egzaminów doktorskich oraz sposobu oceniania w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie pedagogika

Na podstawie § 24 ust. 2 oraz § 34 załącznika nr 1 do uchwały nr 157 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie określenia sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego na Uniwersytecie Warszawskim (Monitor UW z 2022 r. poz. 159 z późn. zm.), Rada Naukowa Dyscypliny Pedagogika postanawia, co następuje:

§ 1

Formułuje się wytyczne w przedmiocie liczby, zakresu i formy egzaminów doktorskich oraz sposobu oceniania w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie pedagogika, stanowiące załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2

Formułuje się listę przykładowych subdyscyplin pedagogicznych, odnoszącą się do egzaminów, o których mowa w § 1, stanowiącą załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3

Formułuje się listę lektur odnoszącą się do zakresu egzaminów, o których mowa w § 1, stanowiącą załącznik nr 3 do uchwały.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika: *Z. Izdebski*

Załącznik nr 1

do uchwały nr 147 Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika z dnia 21 listopada 2023 r.
w sprawie sformułowania wytycznych w przedmiocie liczby, zakresu i formy egzaminów doktorskich
oraz sposobu oceniania w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie pedagogika

I. Wytyczne w przedmiocie liczby, zakresu i formy egzaminów doktorskich oraz sposobu oceniania w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie pedagogika

§ 1

Właściwa Komisja Doktorska, dalej „Komisja” zwraca szczególną uwagę na to, czy Kandydat wykazuje się efektami uczenia się na poziomie 8 PRK, w szczególności:

- 1) znajomością polskiego i międzynarodowego dorobku naukowego wraz z jego implikacjami praktycznymi;
- 2) umiejętnością przeprowadzenia analizy i twórczej syntezy badań, umiejętnością identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych;
- 3) gotowością do niezależnego, twórczego i odpowiedzialnego podejmowania wyzwań naukowych.

II. Liczba egzaminów

§ 2

Komisja przeprowadza jeden egzamin.

III. Zakres egzaminów

§ 3

1. Komisja wyznacza zakres egzaminu z dyscypliny pedagogika, ze szczególnym uwzględnieniem subdyscypliny pedagogicznej, której dotyczy rozprawa. Przy wyznaczaniu subdyscypliny Komisja kieruje się listą subdyscyplin, o której mowa w § 2 uchwały, dbając o to, by subdyscyplina nie była określona ani zbyt wąsko ani zbyt szeroko.

2. Kandydat wybiera cztery tytuły, w tym jeden w języku obcym, z listy lektur, o której mowa w § 3 uchwały. Lektury dotyczą istotnych zagadnień pedagogiki.

3. Lista, o której mowa w § 3 uchwały może zostać poszerzona o dwie lektury uzgodnione przez Komisję.

4. Przewodniczący Komisji w jej imieniu przekazuje Kandydatowi:

- 1) informację o wyznaczonej subdyscyplinie;
- 2) listę lektur;
- 3) informację o terminie i miejscu egzaminu, z co najmniej trzydziestodniowym wyprzedzeniem.

IV. Forma egzaminów

§ 4

Egzamin jest ustny.

V. Sposób oceniania

§ 5

1. Egzamin podlega ocenie. Przy wystawianiu oceny z egzaminu Komisja stosuje następujące oceny:

- 1) pozytywna z wyróżnieniem, albo;
- 2) pozytywna, albo;
- 3) negatywna.

2. Ocenie podlegają następujące elementy:

- 1) rozumienie metodologii badań pedagogicznych;
- 2) wiedza ogólnopedagogiczna oraz wiedza z zakresu wskazanej subdyscypliny pedagogicznej;
- 3) krytyczne myślenie i refleksyjność wypowiedzi.

3. Kandydat:

- 1) w trybie kształcenia doktorantów odpowiada na co najmniej cztery i nie więcej niż sześć pytań, w tym dwa związane w problematyką wybranych lektur określonych w załączniku nr 3 do uchwały;
- 2) w trybie eksternistycznym odpowiada na co najmniej sześć i nie więcej niż osiem pytań, w tym trzy dotyczące lektur określonych w załączniku nr 3 do uchwały oraz jednego pytania dotyczącego metodologii badań pedagogicznych w orientacji wskazanej przez Komisję.

4. Kandydat otrzymuje ocenę z egzaminu, o której mowa w ust. 1 według następujących kryteriów:

- 1) ocena negatywna: kandydat nie zna lub nie rozumie zagadnień opisywanych w wybranej literaturze lub nie zna dorobku w omawianej subdyscyplinie pedagogicznej lub nie wykazuje się analitycznym myśleniem lub nie potrafi sformułować jasnej wypowiedzi;
- 2) ocena pozytywna: kandydat zna i rozumie zagadnienia opisywane w wybranej literaturze oraz zna dorobek w omawianej subdyscyplinie pedagogicznej, potrafi dokonać jego krytycznej oceny, wykazuje się analitycznym myśleniem oraz potrafi sformułować jasną wypowiedź i udzielić odpowiedzi na dodatkowe pytania polemiczne członków Komisji;
- 3) ocena pozytywna z wyróżnieniem: ponad kryteria oceny pozytywnej, Kandydat potrafi określić najważniejsze nurty pedagogiczne i metodologiczne w dyscyplinie lub subdyscyplinie oraz krytycznie ocenić rozwój omawianej problematyki.

5. Ocena z egzaminu ustalana jest przez Komisję w wyniku głosowania jawnego poprzedzonego dyskusją dotyczącą spełnienia przez Kandydata kryteriów opisanych w ust. 4.

6. W przypadku równego rozkładu głosów głos Przewodniczącego Komisji jest rozstrzygający.

VI. Zasady organizacyjne egzaminów

§ 6

1. O terminie egzaminu decyduje przewodniczący Komisji.
2. Komisja powiadamia Kandydata o terminie egzaminu na co najmniej trzydzieści dni przed planowanym terminem egzaminu.
3. Na pisemny wniosek Kandydata egzamin może odbyć się w innym terminie.

Załącznik nr 2

do uchwały nr 147 Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika z dnia 21 listopada 2023 r.
w sprawie sformułowania wytycznych w przedmiocie liczby, zakresu i formy egzaminów doktorskich
oraz sposobu oceniania w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie pedagogika

Lista przykładowych subdyscyplin pedagogicznych

1. Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania;
2. Dydaktyka ogólna;
3. Historia wychowania;
4. Filozofia wychowania;
5. Metodologia badań pedagogicznych;
6. Pedagogika przedszkolna;
7. Pedagogika wczesnoszkolna;
8. Pedagogika dzieciństwa;
9. Pedagogika szkolna;
10. Pedagogika opiekuńcza;
11. Pedagogika społeczna;
12. Pedagogika dorosłych (andragogika);
13. Pedagogika specjalna;
14. Pedagogika porównawcza;
15. Pedagogika zawodu nauczycielskiego – pedeutologia;
16. Pedagogika kultury.

Załącznik nr 3

do uchwały nr 147 Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika z dnia 21 listopada 2023 r.
w sprawie sformułowania wytycznych w przedmiocie liczby, zakresu i formy egzaminów doktorskich
oraz sposobu oceniania w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie pedagogika

Lista lektur pedagogicznych

1. Carusi, F. T., Szkudlarek, T. (2020). Education is socjety ... and there is no socjety: The ontological turn of education. *Policy Futures in Education*, 18, 907-921;
2. Czerepaniak-Walczak, M. (2018). *Proces emancypacji kultury szkoły*. Warszawa: Wolter Kluwer;
3. Dolata, R. (2008). *Szkoła – segregacja – nierówności*. Warszawa: Wydawnictwo UW;
4. Galor, Z., Goryńska-Bittner B. (2012). (red.), *Nieobecność społeczna. W poszukiwaniu sensów i znaczeń*, Poznań: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa;
5. Giroux, H. (2018). *Pedagogy and the politics of hope: Theory, culture, and schooling: A critical reader*. London: Routledge;
6. Holmes, J. D. (2019). *Edukacja i uczenie się. 16 największych mitów*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN;
7. Jarosz, E. (2008). *Ochrona dzieci przed krzywdzeniem. Perspektywa globalna i lokalna*, Katowice: Wydawnictwo UŚ;
8. Jarosz, E. (2017). Dziecko i dzieciństwo – pejzaż współczesny: rzecz o badaniach nad dzieciństwem. *Pedagogika Społeczna*, 2, 57-81;
9. Klus-Stańska, D. (2018). *Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN;
10. Milerski, B. Karwowski, M. (2016). *Racjonalność procesu kształcenia: teoria i badania*. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”;
11. Mizerek, H. (2021). *Refleksja krytyczna w edukacji i pedagogice. Misja (nie)wykonalna?* Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”;
12. Moss P. (2016). Why can't we get beyond quality? *Contemporary Issues in Early Childhood* 2016, 17, 8–15;
13. Pamuła, N., Szarota, M., Usiekniewicz, M. (2018). Nic o nas bez nas. *Studia de Cultura*, 10(1), 4-12;
14. Postman, N. (2021). *W stronę XVIII stulecia. Jak przeszłość może doskonalić naszą przyszłość*, Warszawa: PiW;
15. Reimann M. (2018). Opowiadanie niepełnosprawności. Esej autoetnograficzny. *Studia de Cultura* 10(1), 30-37;

16. Sosnowska, P. (2012). Idea niemieckiego uniwersytetu: mit Humboldta? *Terażniejszość-Człowiek-Edukacja*, 4, 127-142;
17. Starnawski, M., Gawlicz, K. (2021). Parental choice, collective identity and neoliberalism in alternative education: new free democratic schools in Poland. *British Journal of Sociology of Education*, 2021, 42, 1172-1191;
18. Szumski, G., Karwowski, M. (2019). (2019) Exploring the Pygmalion Effect: The Role of Teachers' Expectations, Academic Self-Concept, and Class Context in Students' Math Achievement. *Contemporary Educational Psychology*, 59, 101787;
19. Śliwerski, B. (2003). *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”;
20. Yelland, N. (ed) (2010). *Contemporary Perspectives on Early Childhood Education*. New York: Open University Press.